RECVIEM PENTRU ROSTROPOVICI

(Costin Popa – 24 octombrie 2007)

Oaspete obişnuit al Filarmonicii bucureştene, dirijorul **Misha Katz** s-a aflat din nou, în mijloc de octombrie, la pupitrul primei formații simfonice naționale. Ca gest de supremă recunoștință pentru profesorul său, Katz a dedicat concertul cu **Messa da Requiem** verdiană, memoriei marelui violoncelist și dirijor Mstislav Rostropovici, trecut în neființă în acest an. Un demers care a generat un plus de emoționalitate în tălmăcirea celebrului opus – redat explicit, apăsat, cu o monumentalitate care voia, parcă, să ilustreze puternica și complexa personalitate a celui dispărut.

Misha Katz este în primul rând un spirit energetic, dominator, înclinat înspre dimensionările ample, convulsive. Iar **Recviemul** de Verdi l-a servit cu prisosință. Marile efluvii din **Dies irae** au făcut să vibreze aerul din sala Atheneului, frazele largi din **Lacrymosa** au respirat. Deloc neglijat într-un asemenea context, filonul sacral a fost bine distilat și integrat, contrastant interpus sonurilor majestuoase. Selectând din multiplele notații, să amintesc aici **Salva me** din secțiunea **Rex tremendae** sau declamația corului **Libera me Domine de morte aeterna, in die illa tremenda** șoptită rar, temător parcă, către final. Dirijor cu gestică spectacular – teatral dezlănțuită, Misha Katz a redus acum, față de alte dăți, motoarele. Mi s-a părut firesc în atmosfera de reculegere pe care o exhibă lucrarea verdiană. Singurele momente în care aripile dirijorului (la propriu!) s-au înălțat exploziv, cu degetele răsfirate spre cer, implorând ca un Christ răstignit, au fost izbucnirile din **Dies irae – Tuba mirum**. Atipic în mișcări și atitudini, trebuie observat însă că, dincolo de excese, Misha Katz este un şef de orchestră profund, cu solidă cunoaştere şi înțelegere a portativului, stilisticii. Tempii nu sunt niciodată extrapolați, aşa cum probabil l-ar ghida temperamentul său vulcanic, expresiile sonore se regăsesc, bine cumpănite, la locurile lor. L-au susținut, în chip admirabil, orchestra și corul Filarmonicii, acesta din urmă pregătit de Iosif Ion Prunner.

Pentru Sorina Munteanu, partitura sopranei a oferit demonstrația stăpânirii indispensabilei emisii în pianissimo, adevăratul pianissimo verdian dezvoltat în fraze cu țesătură înaltă. Am așteptat aceste momente și le-am apreciat drept un câștig al artistei, care a suplinit astfel câteva asprimi și liniarități ale acutelor (deși domină prin forță tutti orchestral – coral) sau unele estompări în registrul grav (**Libera me**). O veritabilă surpriză, în sensul consolidării punerii în valoare a semnificativelor sale calități, a produs tenorul Călin Brătescu, cu cânt elegant, nuanțat, cu un bun Si bemol în **Ingemisco** și, mai ales, cu lirism nobil exprimat în extrem de dificilul **Hostias**. Oarecari temeri, o anume fragilitate mai transpar în abordările sale, dar calea pe care artistul a ales s-o urmeze este valabilă și promițătoare. Aștept și alte confirmări. În limitele corectitudinii a evoluat mezzosoprana Gabriela Popescu, în timp ce basul George Emil Crăsnaru a expus cu reținere (cit. stins) binecunoscutul său timbru, de răscolitoare rezonanță.